

La documentació municipal

En l'àmbit dels arxius, el passat mes de març va ser novetat la publicació d'aquest nou llibre referent a la classificació de la documentació municipal i que s'inclou dins la col·lecció que el Servei d'Arxius de la Generalitat dedica a la normativa sobre arxius.

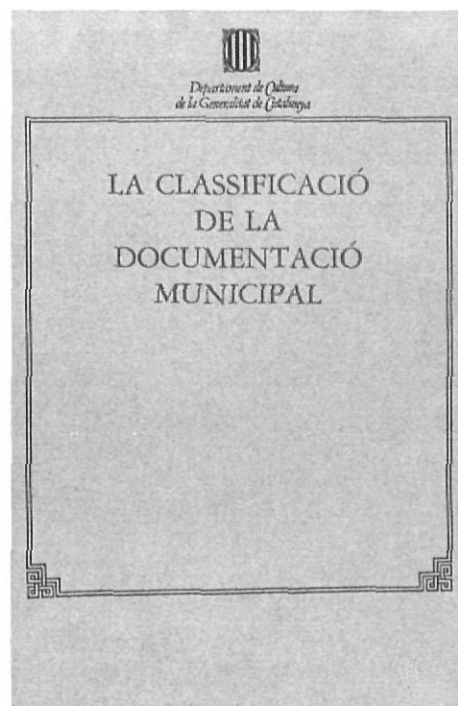
El treball, fonamentat en les aportacions realitzades per una comissió integrada per arxiviers municipals del nostre país, ha estat finalment redactat per l'actual director de l'Arxiu Història de Girona, en Josep Matas i Balaguer.

Podem dir, sense equivocar-nos, que l'aparició d'aquest llibre és el resultat de l'activitat desenvolupada en els arxius municipals durant aquests darrers anys. En efecte, d'ençà de l'aparició d'aquell primer instrument de treball que foren les "Normes Bàsiques de classificació" (obra de Ramon Alberch, Francesc Barriach i Vinyet Panyella) han transcorregut ja vuit anys. Vuit anys que en el món dels arxius no han pas

passat debades, i si bé és cert que la paraula normalització sona encara a llunyana, també és cert que al llarg d'aquests anys s'ha fet força camí. És evident que d'ençà de l'any 1982 les intervencions arxivístiques sobre els fons municipals han anat proliferant, la qual cosa ha permès l'intercanvi d'experiències entre els professionals del ram i, amb això, un aprofundiment en el coneixement de la documentació municipal i en el dels òrgans que l'han produïda. És, doncs, en aquest context, teixit per l'experiència del treball quotidià en els arxius, on cal emmarcar aquest nou llibre sobre la classificació de la documentació dels nostres ajuntaments.

D'entrada val a dir que el llibre no es limita únicament a presentar una proposta per a la classificació d'aquesta documentació. En la primera part del treball, a manera d'introducció, es fa una aproximació a la realitat i a les característiques dels arxius municipals catalans, en la qual s'inclou una voleïada ràpida, però interessant, sobre el que ha estat l'evolució històrica del municipi català i de la qual se'n desprèn, com a conseqüència, un dels trets definidors dels nostres fons municipals: la manca d'homogeneïtat.

Segueix a aquesta part introductòria, ja en el tercer capítol, tot un conjunt de reflexions i orientacions generals sobre el concepte de classificació que donen cos al que podríem anomenar normativa, que no és altra que l'aplicació dels principis generals de l'arxivística als fons municipals: el respecte a la procedència i a l'ordre originari, insistentment repetits, s'erigeixen en els eixos vertebradors de qualsevol treball de classificació. En virtut d'això s'assenyala la importància de tractar individualment els diferents fons documentals que sovint es troben en els arxius municipals (cas, per exemple, del Jutjat de Pau, confraries, etc.), que hauran de quedar perfectament reflectits i diferenciats en l'anomenat quadre d'organització de fons. S'insisteix en el respecte a la personalitat del fons, el respecte a l'ordre originari... En definitiva, no es tracta pas d'unes normes específiques per al con-



MATAS i BALAGUER,
Josep.
Redactor.
NORMES PER A LA
CLASSIFICACIÓ DE
LA DOCUMENTACIÓ
MUNICIPAL
Departament de Cultura
de la Generalitat de
Catalunya, 1989

junt dels fons municipals sinó d'unes normes generals aplicables a cada fons en particular. Potser sigui aquesta la raó per la qual el títol de la portada evita la utilització de la paraula "normes", que, en canvi, veiem aparèixer després en el títol interior.

Si tenim en consideració la poca divulgació de l'Arxivística General en el nostre país, tot aquest conjunt de reflexions i la reiteració en l'enunciat d'aquells principis queden no solament justificats sinó que són d'agrair.

La manca d'homogeneïtat assenyalada per als nostres arxius i l'aplicació dels principis fonamentals de l'arxivística porten a defugir la idea d'un quadre de classificació pre-establert, aplicat de forma mimètica i indiscriminada sobre qualsevol fons. El quadre de classificació haurà de ser el fidel reflex del fons, i la seva confecció només podrà realitzar-se a partir del coneixement profund de la documentació i dels òrgans que l'han generada.

En el darrer capítol del llibre on es recull la veritable aportació del treball, és a dir la proposta d'un nou quadre de classificació per a la documentació municipal. La novetat rau en el fet que, d'acord amb tot el que s'ha vist

en els capítols precedents, es tracta d'un quadre de classificació no normatiu, de caràcter únicament orientatiu, flexible, que l'arxiver haurà de saber administrar i adequar a la personalitat de cada fons; d'aquí la preferència a anomenar-lo quadre de referència en lloc de quadre de classificació. La seva aplicació com a instrument principal només serà justificada en aquells casos en què la desorganització del fons faci del tot impossible el retorn a l'ordre originari (situació que per desgràcia és potser més freqüent de la que en un principi ens puguem imaginar). El criteri utilitzat en la seva elaboració és el funcional, ja que intenta sintetitzar i reflectir les principals funcions exercides pel municipi al llarg de la seva història, i que coincideixen amb les entrades principals del quadre. L'aprofundiment en el coneixement de la institució municipal es reflecteix precisament en el comentari de cadascuna d'aquestes seccions, i la justificació que es fa de les diferents agrupacions documentals, deixant de banda el fet que alguna d'elles pugui ser més o menys discutible, resulta del tot interessant. El quadre s'acompanya d'un completíssim índex

de documentació municipal que remet cada tipus de document al seu lloc d'ubicació en el quadre. De tot plegat en resulta un model de classificació complet i temptador de ser utilitzat en la seva integritat. Només tenint present la idea fonamental que és el quadre el que s'ha d'adaptar al fons i no a l'inrevés, evitarem caure en el parany.

Tot i la sensació de solidesa que a primer cop d'ull es desprèn de l'observació d'aquest treball cal remarcar, com ja en diverses ocasions hem sentit repetir al seu redactor, que no es tracta d'una obra completa i definitiva sinó d'un treball obert a la discussió i al diàleg. Es tracta, simplement, d'una fita resultant dels coneixements actuals sobre el tema. De la mateixa manera que aquelles normes de l'any 1982 eren perfectibles de ser millorades, ara també ho són aquestes, i la seva superació haurà de ser el repte que a partir d'ara s'hauran de traçar els arxivers municipals.

SANTI SOLER

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA - Club Alpí Català

MONTSENY

GUIA EXCURSIONISTA

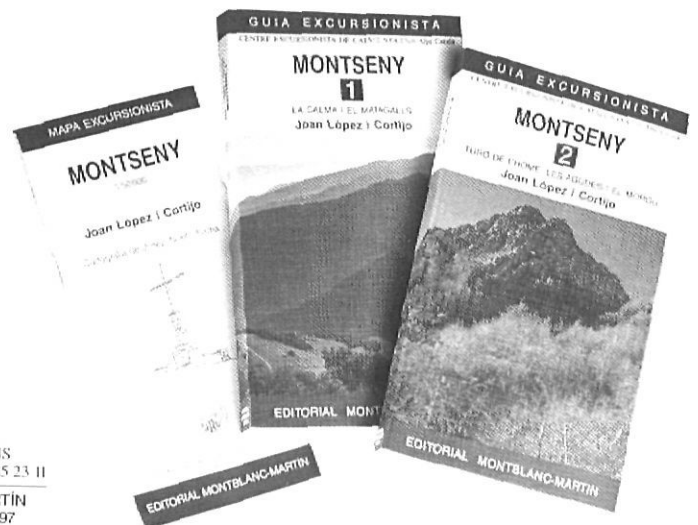
1

LA CALMA I EL MATAGALLS

2

TURÓ DE L'HOME, LES AGUDES I EL MOROU

Joan López i Cortijo



COMISSIÓ DE PUBLICACIONS
Paradis, 10 - 08002 Barcelona - Tel. 315 23 11
EDITORIAL MONTBLANC-MARTÍN
Ap. Correus, 266 - Tel. 204 43 97

MONTSENY
Guia Turística
- EN PREPARACIÓ -